

OBSAH

MANŽELSKÉ PRÁVO KANONICKÉ	7	
1	Vstupní úvahy	7
1.1	Základní pojmy	7
1.2	Druhy manželství	9
1.3	Původ manželství	11
1.3.1	Manželství jako smlouva	11
1.3.2	Manželství jako svátost	12
1.4	Vlastnosti manželství a jeho právní výsady	13
1.4.1	Vlastnosti manželství	13
	A. Jednota	14
	B. Nerozlučnost	14
1.4.2	Výsady manželství v kanonickém právu	19
1.5	Přirozené zaměření manželství	20
1.6	Vznik manželství	21
1.7	Právo na uzavření manželství	22
1.8	Pravomoc nad manželstvím katolíků	23
1.8.1	Manželství podléhá právu Božímu	23
1.8.2	Pravomoc církve nad manželstvím katolíků	23
1.8.3	Pravomoc státu nad manželstvím katolíků	24
1.9	Zasnoubení	25
2	PASTORAČNÍ PÉČE A ÚKONY PŘEDCHÁZEJÍCÍ UZAVŘENÍ MANŽELSTVÍ	25
2.1	Pastorační péče o manželství	25
2.1.1	Vzdálenější a bližší příprava na manželství	26
2.1.2	Bezprostřední příprava	26
2.2	Kanonické zkoumání před uzavřením manželství	27
2.2.1	Způsob šetření	28
3	VYLUČUJÍCÍ PŘEKÁŽKY OBECNĚ (KÁN. 1073- 1082)	30
3.1	Rozdělení překážek	31
3.2	Dispensování od manželských překážek	32

4	VYLUČUJÍCÍ PŘEKÁŽKY JEDNOTLIVĚ (KÁN. 1083-1094)	34
4.1	Překážka věku (aetas)	35
4.2	Manželská nemohoucnost (impotentia coeundi)	35
4.3	Manželské pouto (vinculum)	36
4.4	Různost náboženství (disparitas cultus)	37
4.5	Švěcení (constituti in sacris ordinibus)	37
4.6	Řeholní sliby	38
4.7	Únos (raptus)	38
4.8	Překážka zločinu (crimen)	38
4.9	Příbuzenství (consanguinitas)	39
4.10	Švagrovství (affinitas)	41
4.11	Veřejná mravopoctnost (publica honestas)	41
4.12	Zákonné příbuzenství (cognatio legalis)	42
5	MANŽELSKÝ SOUHLAS (CONSENSUS MATRIMONIALIS)	43
5.1	Povaha a nutnost manželského souhlasu	43
5.2	Neschopnost k manželství pro nedostatek psychické povahy	44
5.2.1	Nedostatečné užívání rozumu	44
5.2.2	Nedostatek hodnotícího rozlišování vzhledem k právům a povinnostem	45
5.3	Omyl (error)	47
5.4	Podvod (dolus)	48
5.5	Požadavek na svobodnou vůli	48
5.5.1	Zdánlivý manželský souhlas	49
	A) Vyloučení potomstva (exclusio boni prolis)	50
	B) Vyloučení manželské jednoty (exclusio unitatis)	50
	C) Vyloučení nerozlučnosti (exclusio indissolubilitatis)	50
5.5.2	Podmíněný manželský souhlas	51
	A) Pojem podmínky	51
	B) Rozdělení podmínek	52
5.5.3	Násilí a strach	53
5.6	Vnější vyjádření manželského souhlasu	54
5.6.1	Obecné požadavky	54
5.6.2	Uzavření manželství skrze zplnomocněného zástupce	55
5.6.3	Uzavření manželství s pomocí tlumočníka	56
5.7	Trvání manželského souhlasu	56

6	FORMA UZAVŘENÍ MANŽELSTVÍ (KÁN. 1108-1123)	56
6.1	Řádná forma uzavírání manželství	57
6.1.1	Úřední svědek	58
	A) Podmínky platné asistence	58
	B) Podmínky dovolené asistence	58
	C) Delegace k asistenci	59
	D) Subdelegace	60
6.1.2	Neúřední svědkové	60
6.2	Mimořádná forma uzavírání manželství	61
6.2.1	Opravnující okolnosti	61
6.2.2	Způsob uzavírání manželství	62
6.3	Osoby vázané uzavřít manželství kanonickou formou	63
6.4	Liturgická forma uzavírání manželství	64
6.5	Čas a místo uzavření manželství	64
6.6	Zápis do farní matriky	65
7	SMÍŠENÁ MANŽELSTVÍ	66
7.1	Problém smíšených manželství	66
7.2	Manželství katolíka s osobou tzv. nevhodnou (nehodnou)	67
7.3	Předpisy týkající se smíšených manželství	68
7.4	Manželství katolické strany s osobou nepokřtěnou	69
8	MANŽELSTVÍ UZAVÍRANÁ TAJNĚ (SECRETO)	69
9	ÚČINKY MANŽELSTVÍ	70
9.1	Účinky týkající se manželů	70
9.2	Účinky týkající se potomstva	71
10	ODLOUČENÍ MANŽELŮ	72
10.1	Rozloučení manželského svazku	72
10.1.1	Manželství nedokonané (ratum non consumatum)	72
10.1.2	Privilegium Pavlovo (privilegium paulinum)	73
10.1.3	Zvláštní případy	74
10.2	Odloučení při trvání manželského svazku	75
10.3	Civilní rozvod	76

11	ZPLATNĚNÍ MANŽELSTVÍ	76
11.1	Prostá konvalidace	76
11.1.1	Zplatnění při vylučující překážce	77
11.1.2	Zplatnění neplatného manželství pro vadu souhlasu	78
11.1.3	Zplatnění neplatného manželství pro vadu formy	78
11.2	Mimořádné zplatnění (sanatio in radice)	79
11.2.1	Pojem	79
11.2.2	Použití zplatnění manželství v základu (sanace)	79
11.2.3	Podmínky pro zplatnění manželství v základu	80
11.2.4	Příslušná autorita	80

12	DRUHÉ MANŽELSTVÍ	81
----	-------------------------	----

MANŽELSKÉ PRÁVO SOUDNÍ 83

13	PROHLÁŠENÍ MANŽELSTVÍ ZA NEPLATNÉ	83
13.1	Úvodem	83
13.2	Řádný proces	84
13.2.1	Zavedení soudního řízení	84
13.2.2	Sepření stran (zahájení sporu)	86
13.2.3	Instrukce záležitosti	87
	A) Důkazy obecně	87
	B) Důkazy z výpovědí svědků	88
	C) Svědectví kvalifikovaných svědků	89
	D) Způsob výslechu stran a svědků	90
13.2.4	Zveřejnění akt a uzávěr v záležitosti	93
13.2.5	Příprava rozsudku	93
13.2.6	Vynášení rozsudku	94
13.2.7	Rozsudek	95
13.2.8	Apelace	95
13.3	Zkrácené řízení – proces opírající se o listinný materiál	97

14 **SOUDNÍ ŘÍZENÍ K ZÍSKÁNÍ DISPENSE PRO UZNANÉ A NEDOKONANÉ MANŽELSTVÍ** 98

14.1	Podání žádosti	99
14.2	Instrukce záležitosti	100
14.3	Odeslání akt Apoštolskému stolci	100

15	ODLOUČENÍ MANŽELŮ (ROZVOD) při trvání manželského svazku	101
16	SOUDNÍ ŘÍZENÍ TÝKAJÍCÍ SE PŘEDPOKLÁDANÉ SMRTI MANŽELA	101
	Použitá literatura	103